

Johann Fecht

**Prorector Universitatis Rostochiensis Joannes Fechtius ... Ad Exeqvias ...
Christinae Dorotheae Schoepferiae, Quas ... Parentes Filiae ... parabunt,
Proceres, Civesqve Academicos officiosê & peramanter invitat : [Scr. Rostochii,
sub Rectoratus Academici sigillo, iplo humationis die, XVII, Junii, ... MDCCIV.]**

Rostochii: Wepplingus, [1704]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn77452054X>

Druck Freier Zugang

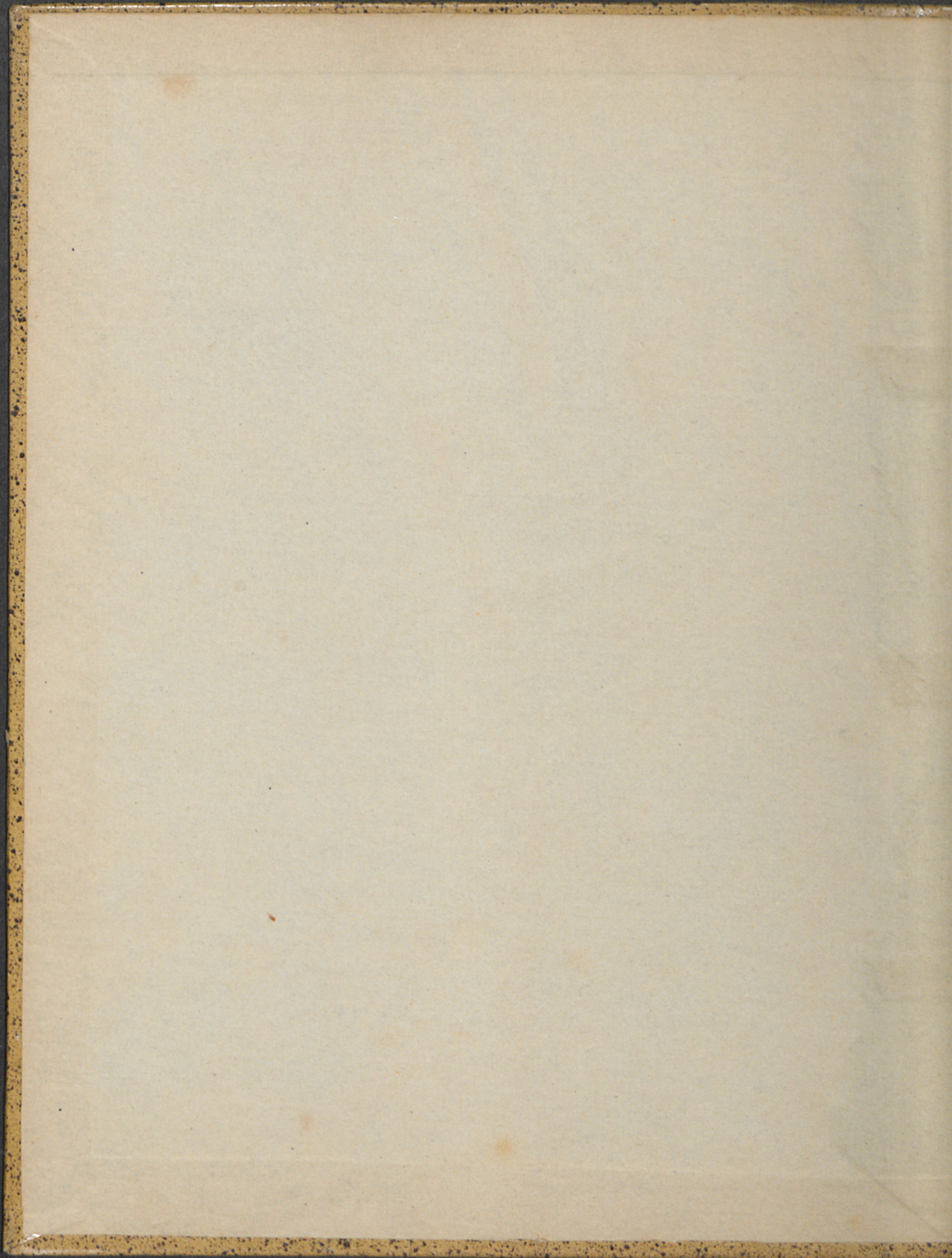
Fecht, J.,

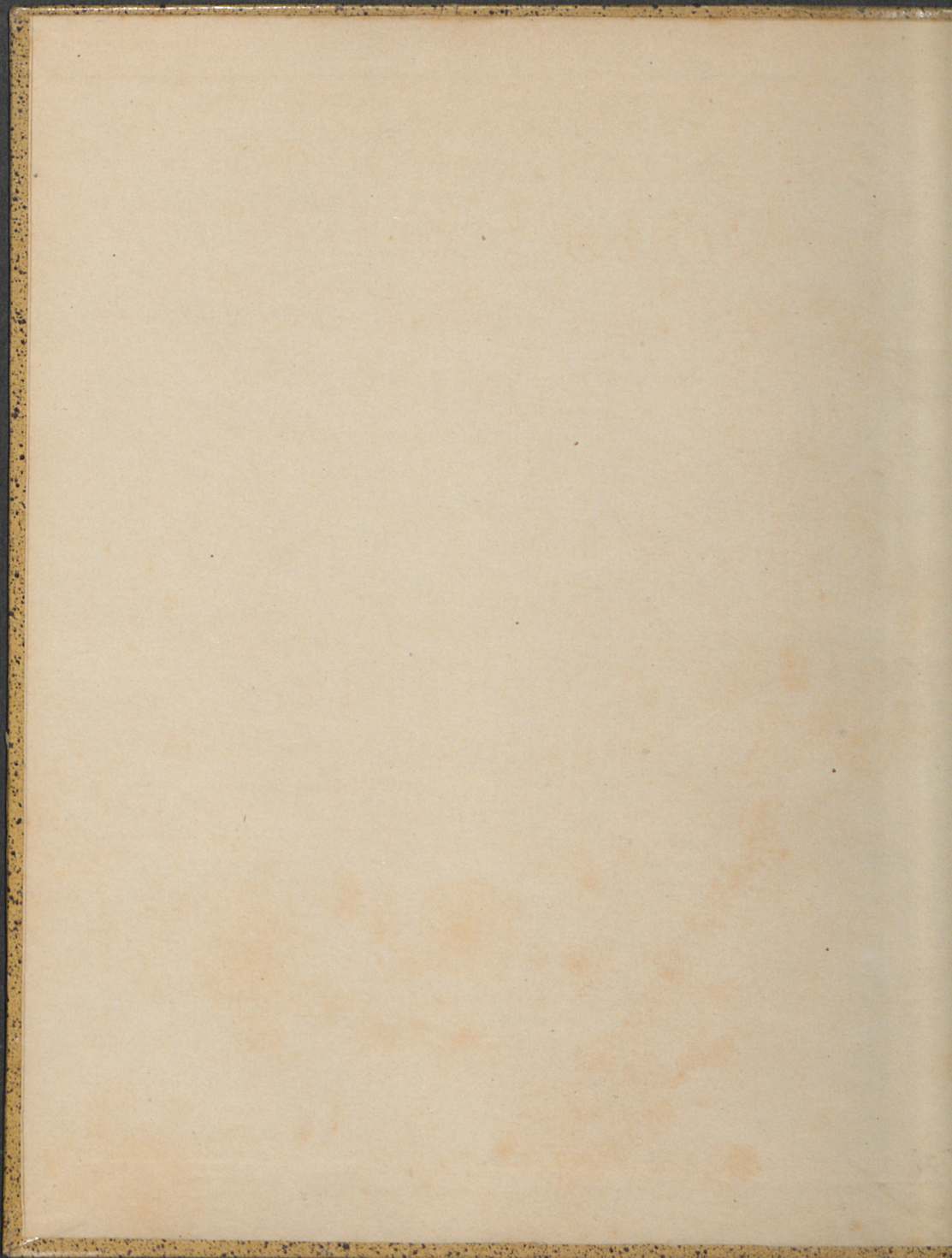
in

Christ. D.
~~Cath.~~ E. Schoepffer.

Rost. (1704.)

34

55

PRORECTOR
UNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS
JOANNES FECHTIUS.

D. & P. P. CONSIST. DUC. ADS. ET DISTRICTUS
ROSTOCHIENSIS SUPERINTENDENS,
AD

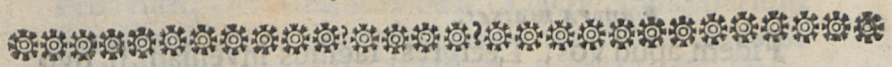
EXEQVIAS

*Nobilissima, omnique virtutum apparatu
condecoratissima VIRGINIS,*

CHRISTINÆ
DOROTHEÆ
SCHOEPFERIÆ,

Quas constituti in summo luctu
Parentes Filia ad omnes ipsorum nutus
qvondam paratissima parabunt,

Proceres, Civesqve Academicos officiose
& peramanter invitat.

ROSTOCHII,
Typis Joh. WepplingI, SER, PRINC. & Acad Typogr.

Vod de eorum excessu, qui ex sanguine nostro orti sunt, quam ille passionem, quem cruciatum, animis incutiat, vetus Poëta pronunciauit: *homo toties moritur, quoties amittit suos*: id quamquam non uno, sed pluribus jam exemplis senserint, qui Filiam hodie suam primogenitam efferunt, nunc tamen, cum ad summi doloris quoddam quasi fastigium devenerint, mori se quam maxime & deficere sibi met videbuntur. Nec enim id tantum, quod sanguinis ortu suum erat, amiserunt, sed id quoque, quod in Filiam DEUS, quod excellens naturæ indoles, quod sollicita educatio ubere copiâ contulerant. Quid? quod isthac jam ætate, ubi nondum penitus maturuerant anni, cum nulla jam ipsi virtus defuerit, clarissimis quotidie documentis ostenderit, illustri ipsam sexui suo ornamento & singulare morum absolutissimorum fore exemplum. Quod quæ deinde sive defunctæ sorores, sive virgines quæcunque & tæminæ aliæ æmulationæ essent, non possent non ad eximiæ laudis genus proficere. Tale tantumque Divini amoris pignus cum Parentum oculis sit subductum, quis mirabitur, id iisdem evenire, quod generatim de suorum mortibus effatus est Euripides:

Gravis ante alios, gravis ille dolor

Nescit gemitus satiare suos,

Quoties lugens crepta sibi

Pignora matres.

Fidem apud vos, Lectores, facilius inveniam, si, quo pacto vitam illa suam, brevem quidem, sed nullâ laudis,

dis, quantumlibet ingentis, parte carentem, justâ serie enarravero. Nata est Parente, Jcto, ut omnes norunt, consummatissimo & Academiæ nostræ inæstimabili doctore, JOANNE JOACHIMO SCHOEPPERO, sacri Palatii Cæsarei Comite & Serenissimi PRINCIPIS nostri in Consistoriali Judicio Consiliario, viro ob maxima in Remp. literariam pariter atqve civilem merita jamdudum celeberrimo, Matre CATHARINA ELISABETHA MITHOFENIA, natâ ex illustri summæqve dignitatis viro, HECTORE JOANNE DE MITHOFEN, Cancellario qvondam Quedlinburgensi & Consiliario Stolbergensi. Avo Paterno gavisa nostra est Jureconsulto scriptis consiliisque inclyto, THEODOSIO SCHOEPPERO, Causarum apud Quedlinburgenses Patrono nominatissimo, nato ex JOACHIMO SCHOEPPERO, Præfecto qvondam in Sander & Treleben. Qui cum Divino beneficio, senex plusquam septuagenarius, adhuc hodie superfit, vel ideò fuerat memorandus, qvia eo venerationis & amoris ardore in hunc Avum suum Nostra ferebatur, ut in lethali lectulo suo, cum cœteris omnibus ad mortis iter accincta valediceret, hujus tamen manibus ultimùm se figere osculum non posse, pio pectore fuerit conquesta. In Maternâ vero lineâ memorabile prorsus est, tres defunctam justâ serie inter majores suos numerare Cancellarios, HECTOREM JOANNEM, jam memoratum, Cancellarium Quedlinburgensem, ejusqve Parentem, nostræqve Proavam, DANIELEM de MITHOF, Cancellarium Sverino-Mecklenburgensem, postremo illius Avum, nostræqve Abavum, HECTOREM de MITHOF, Francisci & Augusti, Saxonix inferioris Ducum Cancellarium, eundemq; Comitem Palatinum Cæsareum & E-

A 3

qvitem

quæ item Auratum. Producta ex hoc tam illustri sanguine in lucem est pridie Natalis Christi anni supra millesimum sexcentesimumque nonagesimi primi. Postridie lustrata salutari fonte, inque memoriam amabilissimi doni, à Christo, in Ecclesiæ solennitate pariter tum nascente, cœlitus sibi allati, CHRISTINÆ DOROTHEÆ nomine exornata, inter pietatis & cœtera, hunc sexum maximè decentia, studia feliciter adolevit. Nec enim poterat aliter, cum quæ eandem eduxerat, pia atque religiosa mater, quæcunqve facienda præceperat, non quæcunqve monuerat, non fecerit ipsa, nec regulam tantum agendorum præscripserit & normam, sed suppeditaverit etiam exemplum. Ex quo fieri non poterat, quin, cum Mater pietate & virtute excelleret maximè, parentis æmula nata eandem in laudem pressis ejusdem vestigiis eo successu incumberet, ut relinqueret incertum, æquaveritne, quam imitabatur, an pro ætatis modulo superarit? Quam obrem dotium illarum, teneræ huic ætati convenientium, lætissimam & plenam spem quamquam dicendo assequi non valeam, id tamen agendum mihi nihilominus est, ut quod ex tabulâ hac publicâ in Academiæ nostræ funeribus Christianâ lege fieri solet, hoc ex loco lectoribus inculcetur magis, ne aut muneris nostri posthabuisse partes, aut in administrandis iisdem segnius, quam decebat, versati fuisse videamur. Brevi itaque piæ Matris curâ, quæ omnium suarum momenta cogitationum ad liberorum ornamentum referenda judicabat, illæ animæ corporisque in Filiâ extiterunt dotes, tot pulcerrimarum virtutum non tam indicia quam exempla effulserunt, quot in provectæ ætatis fœminam cadere unquam possunt. Nam illas artes, quibus puellarum animi

animi imbui ornariqve solent, mirâ solertiâ, nec minore successu arrisuit, eas verò summâs eminentissimasqve, quibus Divini Numinis cultus & erga homines officia continentur, ita mente complexa est, ut progressus in iis quotidie admirabiles faceret, vinceretqve omnem, non suorum tantum, sed quotquot versari cum eadem contigerat, spem & expectationem. Timere & venerari DEUM, omnem ponere fiduciam, in Servatorem Christum, legere sedulo familiariaqve sibi reddere sacra oracula, ædem intrare DEI cultui consecratam & Divini verbi fluente ex ore docentis cupidissime in se derivare, dedere se totam precibus & hymnis, parentes colere & audientem esse dicto ipsorum, nunquam ullo verbo, ullo gestu eos offendere, pudicè habere ætatem, à nimio cultu corporis, illo præcipue, ut Tertullianus appellat, mulierum immundo abhorrere, maximum virginis ornamentum virtutem censere, suarum rerum, non aliarum, satagere, nihil supercilii, nihil arrogantia adlumere, fugere otium, labori adsvescere, nihil antiquius ducere honestâ famâ, se majores civilitate & reverentiâ, pares benevolentia & comitate amplecti, dareqve operam, ut non modò culpâ rebus in cunctis vacaret, verum suspicione etiam, in summâ contentionis suæ & voluptatis parte ponebat. His verò virtutibus cum suapte sponte totoqve nisu floreret, quantum ea res afferre parentibus accessionem ad summam purissimamq; voluptatem poterat? Verum & iis tradita, qui mentes tenellæ ætatis Christianæ religionis elementis imbuere solent, ita Divini Spiritus bonæqve naturæ impetu, nec tam ex disciplina lege, quam ipso animo eò ducente, profecit, ut fidei suæ rationem, quod ait Apostolus, reddere, ut eandem ex sacratissimarum Scripturarum testimoniis commu-

nire, ut ad Ecclesiæ ministrorum interrogata, quos solliciti de liberorum suorum salute Parentes, sacrorum scientiam exploraturos, advocaverant subinde, promptè potuerit respondere & expeditè. Quod quamquam eò faciliori operâ fieri poterat, quo severiori studio in sacrarum Literarum, librorumq; eidem instituto inservientium, lectionem insatiabili quodam ardore perpetuò incubuit, ingenuam tamen ea res admirationem & parentibus expressit, & juventutis formatoribus, eo quod non contenta, vulgò in libellis repræsentatam Divinarum doctrinarum imaginem memoriæ committere, quin & in historias se te immitteret sacras, ex hisq; anxiam diligentiam legeret, quicquid insignè in Christianam vitam, quin & morte ipsam, usum adferre poterat & præstare. Cui instituto ut robor pondusque adderet, sacros in templo conventus nunquam defesso studio frequentare & sacrorum oraculorum interpretes devotam, quam decet, attentione audire, quin & audita cum domesticâ Bibliorum lectione conferre, in rarioribus deliciis habuit. Nec divelli ab hoc se proposito quamquam unquam passa fuit. Nam postremo quoque quod analysin ipsius antecessit octiduo, Dominicam, quam ipsa Junii Calendæ signabant, ter publico cœtui, in æde Mariæ quondam sacratam, immista jucundissimam hanc æque ac saluberrimam operam singulari cum animi sui desiderio obibat. Sed nec domesticarum rerum curam insuper habuit. Aliæ hac ætate puellæ vix familiæ negotiis manum adponere occipiunt. Hæc ad perfectionem jam pervenisse videri omnino potest. Nam & ingenium ei solers prudensque, atque ad eas artes omnes instructum obtigerat, quibus egregie regere tuerique familiam licet. Quare læta alacrisque
ad

ad omne officium accurrebat, quod aut domus curæ
atque tutelæ, aut fibimet ipsi deberet; & in eorū con-
stituta erat fastigio, ut absente aliquando per aliquot
menses Matre, vix undecim tum annos habens, uni-
versis matrisfamilias negotiis, singulis laborum pen-
sum admetiundo, redimendoque ære ea, quæ pro
familiâ coemi compararique necesse fuerat, sedulo
providèque perfunderetur. Quo facto parentem, cu-
jus veneratio sacrosancta ei semper fuerat, quique
incredibiliter ex eâ re oblectationem capiebat, pluri-
mum demerebatur. Ita verè matura & consummata
reddita est CHRISTINA DOROTHEA nostra,
sed heu quondam nostra! antequam annorum ei ma-
tunitas obtigisset. Nunc quomodo defecerit, quomo-
do tot virtutum confluxus emarcuerit, enarrandum
mihi est. Vix exclusa in lucem, cum tenerrima mem-
bra & naturæ constitutionem ita debilem adferret & in-
firmam, ut vivere vix posse judicaretur, per tres in-
tegras à decimo, ex quo nata fuerat, dies vitæ omnis
vigorisque expers apparebat, ut ne quidem respirati-
onis se indicia proderent, pennæ beneficio explo-
rata. Labia tamen paulò post moveri deprehensa &
matris uberibus admota spiritum recipere visa est,
quamquam quousque materno lacte nutrita est, re-
deuntibus post fatales periodos ventris torminibus ad-
flicta perpetuò fuit. Cessarunt illa tamen DEI bene-
ficio, cum itinere primum ad Avum paternum & Avi-
am maternam, quibus nepotulam ipsis adblandientem
offerebat mater, deinde verò Rostochium suscepta,
hanc sive aeris mutationem, sive corporis motum sa-
lutem firmiorem attulisse filiolæ compertum fuit. Ex
quo tempore quamquam valentior ipsi fuerit valetudo,
sub.

subinde tamen vel capitis doloribus vel defluxibus,
ex fallugine ortis, vexabatur. Donec postremò post
mensis hujus initium ægrè habere, malumque mox in
epidemiã hodie luem, variolorum morbum, erum-
pere cœpit. Quamvis verò nihil auxilii, nihil humanæ
opis, quam ingens medicinæ ars & indefessa cura con-
summatissimi morborum mortisq; domitoris, JO. ER-
NESTI SCHAPERI, Archiatri solidã rarisq; scientia & admirabili successu longelatèq; celeberrimi, in
ipsam conferre, aut amantissimorum parentum ardens-
tissimum studium præstare posset, ei unquam defuit,
id omne tamen nullum alium exitum habuit, quam qui
parentibus lugendi moerendiq; amissam ex oculis
virtutem, mihi verò hanc scriptionis durissimæ neces-
sitatem exprimeret. Quum sentiret CHRISTINULA
nostra, A DEO DATA, morbi ferocitate extrema sibi
imminere fata, non imparatam offendit mors, sed à
pueritiã quasi memorem quam maximè & cogitantem
sæpius de novissimã horã, immò desiderio appeten-
tem. Quicquid in sacris Pandectis vel notaverat
jam olim, vel ex ore sacri præconis audiverat, id omne
ruminata subjecit sibi assiduò & contra mortis terrorem
tanquam validissimis copiis mentem instruxit atq;e
armavit. Quare longissimam sibi temporis moram
esse profitebarur, quã disjungeretur à Servatore suo, à
sponso animæ suæ, quem unicè deperiret, quem pe-
ctore suo complecteretur. Hunc itaque suomet motu,
nec ullo hominum præeunte, sæpius inelamavit: cupio
dissolvi & esse tecum, ô Christe. Muß ich Sûnder
von dieser Welt / hinfahren nach Gottes Willen / zu
meinem Gott / wanns ihm gefält / will ich ihm hal-
ten stille. Mein arme Seel ich Gott befehl / in mei-
ner

der letzten Stunde. O fromter Gott/Sünd Höll und Tod/
hastu mir überwunden. Quæ cum Stephani ultimum su-
spiritu exprimât, id te repetitâ tenere memoria, id se iden-
tidē voce clamare asseverabat; Domine suscipe Spiritu.
Domine animam ad te meam recipe. Mox pecca-
torum suorum memor, ad Christi sanguinem confugis-
ebat, quod ipsam emundaret ab omni peccato: Herr ich
habe mißgehandelt und mich drückt der Sünden Last.
O Jesu auff dein Wort verlaß ich mich allein. O Do-
mine Jesu, tibi vivo, tibi moriar, tua ero, quousque
vixero, nec tua esse desinam, cum morti succubuero.
Qui Divini Spiritus, in corde animulæ suæ latitantis,
efficacissimi motus, non poterant non & parentes &
alios in Divinorum operum admirationem rapere &
in gratiarum actionem, pro tantis Divinæ gratiæ in
moriente Filiâ documentis. Inter hæc matrem ample-
xa, ne dolore semetipsam consumeret, rogavit, se enim
nunc ab omni hujus mundi strepitu liberatum iri & in-
gressuram esse in æterna gaudia Domini sui, Tum va-
lere jussis omnibus composuit corpus ad requiem, pau-
latimque resoluta inter adstantium preces placidissimè
expiravit. Hunc finem habuit incomparabilis hac in
ætate virgo, de cujus morbo pariter & excessu SCHA-
PERUM nostrum audiamus, intima humani corporis
curatissimâ indagine rimantem.

*Ad Morbum Elegantissima & admirandis ingenii ac sapi-
entia prorsus singularis ætatem ipsius multoties superantibus
dentibus prædita Virginis SCHOEPFERIANÆ quod attinet, per
Civitatem nostram sat diu longè latèqve grassantium vario-
larum miasma & hancce nostram invadebat, more tamen
eo, quem Medici laudabilem dicunt, dum die quarto, qui
eruptioni varolarum est solennis, & hic numerosa sua dabat
vestigia*

B

vestigia

vestigia, quae situ & colore decenti conspicua spem salutis non
levem spondebant, ut hinc quoque e re esset, iis, quibus
cceptum remediis continuare, & ulteriorem inde expectare
exoptatum successum. His omnibus ut ut satis instructa es-
set agra, nec remedium optimorum usum ea intermitteret,
nihilominus nocte ad quintum morbi diem tendente hora 2da,
macula nigra hic illuc superficiem corporis obsidentes novi
miasmatis venenosi variolis juncti ungues mortiferos prode-
bant, quae cum haemorrhagia narium magna atque frequen-
ti simul conspicebantur, dabantque testimonium sanguinis
vexum nimis solutum esse, dum rutilans ac valde tenuis
sanguis profluebat. Accedebant subinde dejectiones alvi
cruenta copiose, quae an ex eo derivari velint, quod sanguis
magna copia e naribus ad fauces sic ad ventriculum deplue-
bat, an verò & in intestinis vasorum sanguiferorum eadem
ruptio facta, ut e copioso per alvum profluente sanguine
presumendum est, hic multis non evincam, siquidem ut
sole macula nigra juxta celeberrimorum Medicorum & ex-
perientiae quotidiana observationem, tristem eventum inter-
minantur, ita cum haemorrhagia narium insigni & incompe-
sibili mortem eò magis indubiè & hic prænunciabant. In
tristissimo hoc casu, & ubi omnia in cassum videbantur, ni-
hilominus agebantur ea, quae hisce omnibus convenientissima
erant, sed quanto negotio, quantâque industria hisce medela
querebatur, symptomata haec probè non nisi necem inferen-
tia & exquisitissima respuebant remedia. Advertens haec
sapiens agra, voluntati Domini animo impavido atque con-
stanti ad exemplar Christiani jam exercitati se submittebat,
& tristibus de imminente ejus obitu Parentibus multis corda-
tis verbis dicebat solatium, quod ut mirandi quid in tam
judene virgine observatum reticere nequeo.

Nunc

Nunc ad vos me converto, Parentes, Filiaë Vestraë morte in mortem quãdam adductos, ceu præfari in hujus allocutionis meæ exordio cœpi. Isthæc Filiaë Vestraë ad maturitatem prope adductæ ætas, ista dulcedo ingenii, ista venustissimorum morum suavitas, quos stimulos, quos impetus ante paterno maternoque amori subdere poterant, eosdem nunc ductui dolorique addunt. Planctu lacrymisque universa Vestra domus personat & quisque ereptam, non tam virtutibus omnibus ornata, quam virtutem ipsam insolabiliter luget, quam omnes superstitem incredibiliter amaverant. Nemo in Vobis molestè ferre affectum potest, quem ipsa natura mortalibus indidit, quem nunquam Divina justitia reprehendit. Solis labores & lunæ deliquia trepidi, futurorumque, quæ portendere dicuntur, anxii intuemur. Quis Vobis succensebit, si cum familiaë Vestraë sidera deficiunt, si lumen, quod eidem intulerant, subtrahunt terris, tristemi animis & nihil boni lætiqve ex interceptu illorum augurati haud tralatitio metu concutiamini? Non ignota tamen mihi animi Vestri pietas est. Divini consilii quotidiano cultu & disciplinâ jam diu induxistis mentem & advesfecistis, ut sequeremini DEum & in voluntate ejus sine murmure requiesceretis. Cum percutit ille, non vulnerat, cumque vulnerat, medetur. Proin recogitate, eandem, quæ tristi vos nunc casu dejecit, DEI manum dejicere juxta & allevare, terere modo & castigare & mox mulcere suaviter rursus ac delinire. Ut reliquorum bonorum, ira & liberorum, usus fructus quidem noster, sed apud DEum possessio, cujus unus peculium sumus. Ægrè itaque ferre non possumus, cum sibi reddi postulat DEus, quod dedit. Et quamquam

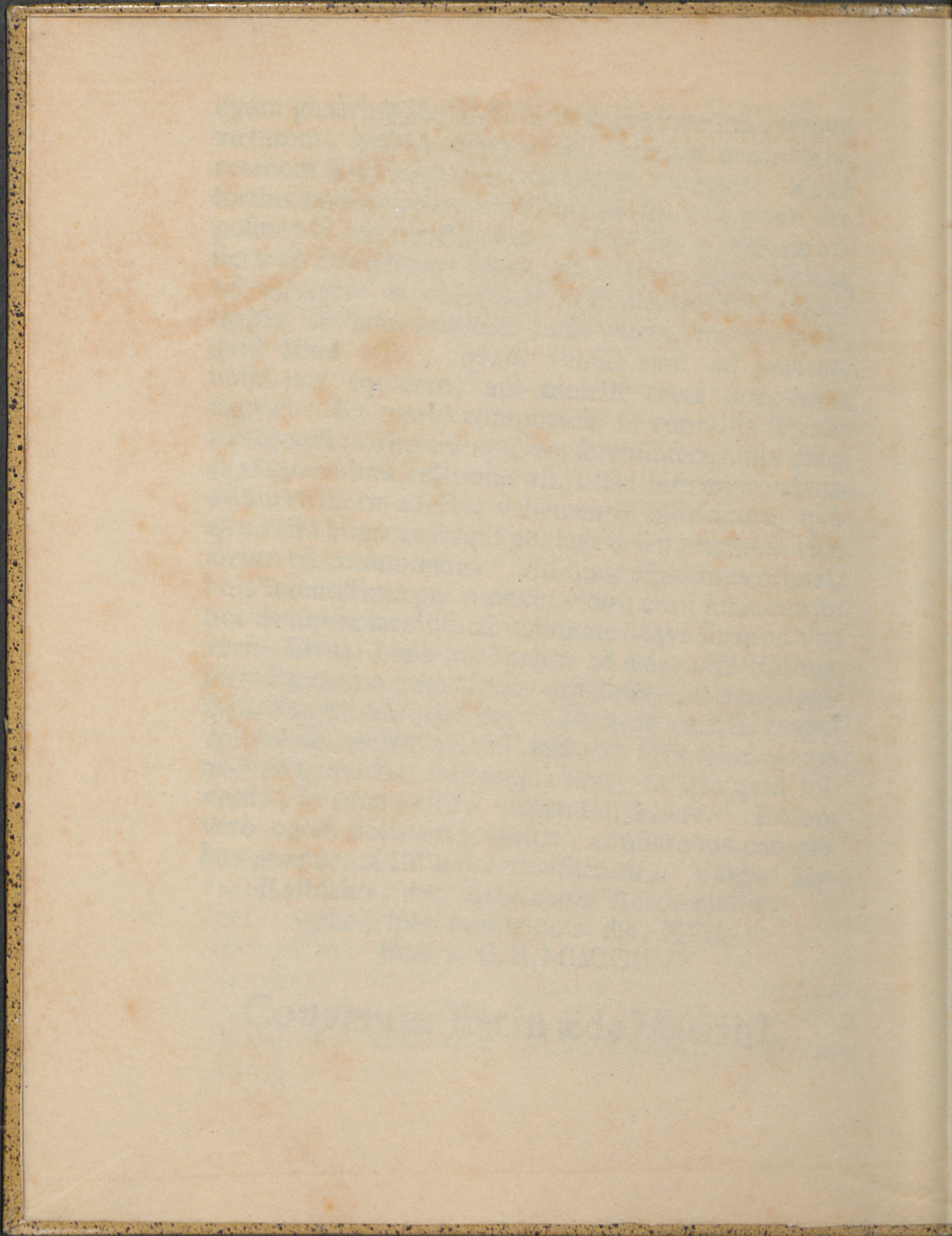
quam genarum illa in Filiâ oculorumque lux, totque virtutum, quibus decorata fuit, ingentia ornamenta, acerbum acerrimumque desiderium movent, longe fortius tamen commovebit stabilis illa, in quam deposita est, animæ felicitas. Venit illa properato itinere ad Servatorem suum, ad animæ suæ delicias, ad æternam & nunquam infirmam quietem. Quam si immoderato luctu eidem invidemus, quid aliud esset, quam venisse eam ad portum nolle nos equidem, aut molestè certè ferre & indignari. Ex morbi contumaciâ in eum, illa statum eluctata est, cujus tranquillam serenitatem nulla deinceps concussura calamitas est, nulla infirmior valetudo aut tristioris affectus vehementia offuscatura, quique victâ humanæ fragilitatis lege in sempiternum vitæ ævum est commutatus. Ad hunc aspiremus omnes, huic intentissimâ per omnem vitam curâ inhiemus, in hoc denique placidissimâ voluntate acquiescamus. Vos verò, Cives, hodie horâ primâ ad ædes afflictissimorum Parentum concurrite, officioque prolixo clarissimæ Virgini exequias ite. Debetis id meritis magni Academiæ orbisq; literati doctoris. Quæ tanta numero & magnitudine tam ampla sunt, ut quicquid solveritis, id omne adhuc videamini debere. Eadem verò operâ dolorem levabitis, consternatis parentibus præmaturâ Filiæ morte inflictum. Valet. Scr.

Rostochii, sub Rectoratus Academiçi sig.

gillo, ipso humationis die, XVII,

Junii, A. O. R. MDCCIV.

Conventus fiet in æde Marianâ.

nire, ut ad Ecclesiæ ministrorum inter-
solliciti de liberorum suorum salute Pa-
rum scientiam exploraturos, advocati
promptè potuerit respondere & expeditè
quam eò faciliori operâ fieri poterat, qu-
dio in sacrarum Literarum, librorumq;
to inservientium, lectionem insatiabili q-
perpetuò incubuit, ingenuam tamen ea-
nem & parentibus expressit, & juventu-
bus, eo quod non contenta, vulgò in libe-
tatam Divinarum doctrinarum imaginem
committere, quin & in historias se se imitt-
iisq; anxiam diligentiam legeret, quicquid in
stianam vitam, quin & morte ipsam, usum adse-
præstare. Cui instituto ut robur pondus
sacros in templo conventus nunquam
frequentare & sacrorum oraculorum inter-
tâ, quâ decet, attentione audire, quin
domesticam Bibliorum lectione conferre,
deliciis habuit. Nec divelli ab hoc se pot-
quam unquam passa fuit. Nam postremo
analysis ipsius antecessit octiduo, Dom-
ipsam Junii Calendæ signabant, ter publi-
æde Mariæ quondam sacratâ, immista ju-
hanc æque ac saluberrimam operam si-
animi sui desiderio obibat. Sed nec di-
rerum curam insuper habuit. Aliam hæc
vix familiæ negotiis manum adponere o-
ad perfectionem jam pervenisse videri o-
Nam & ingenium ei solers prudensque
eas artes omnes instructum obtigerat, qu-
regeret tuerique familiam licet. Quare la-

ad omne officium accurrebat, quod aut domus curæ
 atque tutelæ, aut sibi met ipsi deberet; & in eorū con-
 stituta erat fastigio, ut absente aliquando per aliquot
 menses Matre, vix undecim tum annos habens, uni-
 versis matrisfamilias negotiis, singulis laborum pen-
 sum admetiendo, redimendoque ære ea, quæ pro
 familiâ coemi compararique necesse fuerat, sedulo
 providereque perfungebatur. Quo facto parentem, cu-
 jus veneratio facta ei semper fuerat, quique
 incredibiliter ei gratulationem capiebat, pluri-
 mum demeruerat, matura & consummata
 reddita. **PHARMACOPŌROTHEA** nostra,
 sed hanc vitam annorum ei ma-
 defecerit, quomodo
 rit, enarrandum
 terrima mem-
 adferret & in
 per tres in-
 es vitæ omnis
 quidem respirati-
 næ beneficio explo-
 it moveri deprehensa &
 spiritum recipere visa est,
 materno lacte nutrita est, re-
 des periodos ventris torminibus ad-
 fiecta perierat. Cessarunt illa tamen **DEI** bene-
 ficio, cum dicitur primum ad Avum paternum & Avi-
 am maternam, quibus nepotulam ipsis adblandientem
 offerebat mater, deinde verò Rostochium suscepta,
 hanc sive aeris mutationem, sive corporis motum sa-
 lutem firmiorem attulisse filiolæ compertum fuit. Ex
 quo tempore quamquam valentior ipsi fuerit valetudo,
 sub.

